

StartPoint 2011

Velká galerie / Grosse Galerie, Videoroom
19. 1.–25. 3. 2012
Kurátor / Kurator: Pavel Vančát
Vernisáž 18. ledna, 17.00

Aleksandar Pertemov (KH Weissensee Berlin), SuperStarLookaLikey
18, 2011, 200 × 150 cm

Václav Boštík Zakřivené pole / Gekrümmtes Feld, 1970

Opus magnum
19. 1.–25. 3. 2012
Kurátor / Kurator: Marcel Fišer
Vernisáž 11. ledna v 17.00 bude spojena s přednáškou Marcela Fišera, věnovanou výtvarným sympoziím 60. let.

Zakřivené pole / Gekrümmtes Feld, 1970, olej na plátně / Öl auf Lw.,
123 × 123 cm, Galerie moderního umění Roudnice n. L.

Václav Girsy Ice on Staircase

Malá galerie / Kleine Galerie
19. 1.–18. 3. 2012
Kurátor / Kurator: Ondřej Chrobák
Vernisáž: 18. ledna, 17.00

Rockhopper, 2007, kombinovaná technika, plátno / Mischtechnik,
Leinwand, 200 × 160 cm

Alena Anderlová Haligali / Hullygully

Malá galerie / Kleine Galerie
22. 3.–6. 5. 2012
Kurátor / Kurator: Marcel Fišer
Vernisáž: 21. března, 17.00

Houpačky / Schaukeln, 2011, olej na plátně / Öl auf Lw., 60 × 80 cm

Mezinárodní projekt StartPoint představuje výběr nejlepších absolventských prací evropských výtvarných akademií. Je založen na jednoduchém principu: na každé škole vybere komise nejzajímavější absolventskou práci, které jsou pak souborně představeny v katalogu, na webu a ty nejlepší i na výstavě. Zde pak mezinárodní jury zvolí držitele hlavní ceny a několika čestných uznání. Projekt začal v roce 2003 v Galerii Klatovy / Klenová jako konfrontace čtyř českých výtvarných škol, v devátém roce své existence už zahrnuje 34 uměleckých škol z 19 evropských zemí. GAVU Cheb se už v roce 2011 do projektu zapojila výstavou laureáta (Alexis Milne) a tuto tradici laureátské výstavy by ráda zachovala i v dalších letech. Letos připravila i reprízu hlavní výstavy, která v roce 2011 proběhla ve Wannieck Gallery Brno. Objeví se tu i některé práce, které z technických důvodů nemohly být v Brně vystaveny a samozřejmě i všichni držitelé cen. Tu hlavní si odnesl Tommy Høvik (Kunstakademiet Oslo), čestná uznání pak Nicky Assmann (KABK Den Haag), Kevin Gaffney (RCA London), Tomáš Šoltys (VŠVU Bratislava) a Malthe Stigaard (GRA Amsterdam). České školy letos reprezentují Lucia Sceranková (AVU Praha), Radim Langer (VŠUP Praha), Oldřich Morys (FaVU VUT Brno) a Patrik Křišťák (FU OU Ostrava). Více na www.startpointprize.eu.

Das internationale Projekt StartPoint stellt eine Auswahl der besten Abschlussarbeiten von europäischen Kunsthochschulen vor. Es beruht auf einem einfachen Prinzip: An jeder Hochschule wählt eine Kommission die interessantesten Abschlussarbeiten aus, die miteinander in einem Katalog und im Internet vorgestellt werden, und die besten von ihnen dann auch in einer Ausstellung. Hier wählt eine internationale Jury dann die Träger des Hauptpreises und mehrerer Ehrenpreise aus. Das Projekt begann im Jahr 2003 in der Galerie Klatovy / Klenová als Konfrontation der vier tschechischen Kunst-hochschulen, im neunten Jahr seines Bestehens umfasst es bereits 34 Hochschulen aus 19 europäischen Ländern. Die GAVU Cheb zeigt in diesem Jahr eine Reprise der Hauptausstellung, die im Jahr 2011 in der Wannieck Gallery in Brünn / Brno stattfand. Hier werden auch einige Arbeiten gezeigt, die aus technischen Gründen in Brünn nicht ausgestellt werden konnten, und selbstverständlich auch alle Preisträger. Den Hauptpreis erhielt diesmal Tommy Høvik (Kunstakademiet Oslo) und Ehrenpreise fielen an Nicky Assmann (KABK Den Haag), Kevin Gaffney (RCA London), Tomáš Šoltys (VŠVU Bratislava) und Malthe Stigaard (GRA Amsterdam). Mehr auf www.startpointprize.eu.

V rámci výstavního formátu Opus magnum tentokrát představíme obraz Václava Boštíka *Zakřivené pole* ze sbírek Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem. Tento obraz jsme zvolili nejen proto, že patří k jeho nejvýznamnějším dílům. Vedle toho má i přímý vztah k jeho *Obrazu pole*, jednomu z klíčových děl sbírky GAVU Cheb. Oba dva totiž vznikly v rámci malířského sympozia v Roudnici n. L. v roce 1970. Výtvarná sympozia jsou fenoménem relativně nedávným. To vůbec první, kamenosochařské vzniklo v roce 1959 v rakouském Sankt Margarethen a brzy poté se rozšířila do dalších zemí a disciplín. Mj. i do tehdejšího Československa, kde se jich konalo na konci 60. let vůbec nejvíc na světě v mnoha různých disciplínách. S nástupem normalizace takřka všechna skončila nebo alespoň radikálně omezila svou činnost na umělce východního bloku. Tento smutný konec potkal i malířské symposium v Roudnici, kde proběhl pouze jediný ročník se skvělou účastí českých i zahraničních malířů (mj. Andre Bálint, Stanislaw Fijalkowski, Otakar Slavík, Karel Machálek). Jeho iniciátorem byl právě Boštík, který se o rok dříve zúčastnil sympozia v rakouském Eisenstadtu. Na roudnickém sympoziu provedl čtyři díla: kromě dvou zmíněných i *Rýhování modré I a II*, první dnes v pražské soukromé sbírce, druhý ve sbírce Kolomba při arcibiskupství v Kolíně n. R. V těchto obrazech se Boštík zabýval tématem silového pole. Pokoušel se v nich vyjádřit představu rozpínajícího se vesmíru, jak si ji osvojil prostřednictvím popularizační literatury, která širšímu publiku zprostředkovala tehdejší poznání vesmíru a jeho vzniku. Přesto jeho obrazy nejsou jen ilustrací soudobých fyzikálních teorií. Boštík, silně křesťansky založený člověk, který ve své tvorbě navazoval na světelnou malbu Josefa Šímy, v nich usiloval o ryze spirituální vhled do podstaty našeho světa.

Im Rahmen des Projekts Opus magnum stellen wir das Gemälde *Gekrümmtes Feld* von Václav Boštík aus der Sammlung der Galerie in Roudnice nad Labem / Raudnitz an der Elbe vor. Dieses Gemälde haben wir nicht nur deshalb ausgewählt, weil es zu seinen bedeutendsten Werken gehört. Daneben hat es nämlich auch eine direkte Beziehung zu seinem Gemälde *Bild eines Feldes*, einem der Schlüsselwerke der Sammlung der GAVU Cheb. Beide entstanden nämlich im Jahr 1970 im Rahmen des legendären internationalen Malersymposiums in Raudnitz, dessen Initiator eben Boštík gewesen ist, der im Jahr zuvor an dem Symposium im burgenländischen Eisenstadt teilgenommen hatte. Auf dem Raudnitzer Symposium hat Boštík vier Werke geschaffen: neben den beiden genannten auch *Furchenziehen in blau I* und *II* (das erstere befindet sich heute in einer Privatsammlung in Prag, das zweite in der Sammlung des Diözesanmuseums Kolomba des Erzbistums in Köln am Rhein). In diesen Bildern befasste sich Boštík mit der Thematik des Kraftfelds. Er versuchte in ihnen die Vorstellungen von einem sich ausdehnenden Weltall auszudrücken, wie er sie sich aus der populärwissenschaftlichen Literatur angeeignet hatte, die die damaligen Kenntnisse vom Weltall und seiner Entstehung einem breiteren Publikum zu vermitteln suchte. Trotzdem stellen seine Gemälde nicht lediglich eine Illustration der damaligen physikalischen Theorien dar. Boštík, ein stark christlich veranlagter Mensch, bemühte sich in ihnen um eine rein spirituelle Einsicht in das Wesen unserer Welt.

Pozici Václava Girsy (1969) lze obtížně zaměřit. Určitě malíř, který nezapře vliv školení v ateliéru Vladimíra Skrepla a Jiřího Kovandy na pražské akademii. Umění začal studovat ve věku, kdy s ním většina končí, ve dvaačtyřiceti. Zdálnivě nepodstatný biografický detail, který je však třeba neustále opakovat. Přímocará sdělení a často brutálně infantilní rukopis obrazů, objektů a instalací není projevem nekontrolované spontaneity, nýbrž přesvědčení, vůle a intelektu. Nejde však v žádném případě o kalkul či pózu, ale o potměšilost nikoli nepodobnou autentickým postojům a gestům dadaistů. Pokud většina z nás trne strachy už jen při sledování filmu *Záhada Blair Witch*, Girsy se po soumraku vydá do lesa hledat místo, kde se podle tradované legendy zjevuje duch bezhlavého rytíře. Doslovnost jako metoda.

Die Position von Václav Girsy (1969) lässt sich schwer abstecken. Als Maler verleugnet er nicht den Einfluss seiner Ausbildung in den Ateliers von Vladimír Skrepl und Jiří Kovanda an der Prager Kunstakademie. Das Studium der Kunst begann er in einem Alter, in dem die meisten ihr Studium beenden, mit zweiunddreißig Jahren. Ein scheinbar unwesentliches biografisches Detail, dessen man sich jedoch immer bewusst sein muss. Die geradlinige Mitteilung und die oft brutal infantile Handschrift der Gemälde, Objekte und Installationen sind nicht Ausdruck unkontrollierter Spontanität, sondern Ausdruck von Überzeugung, Wille und Intellekt. Es handelt sich jedoch in keinem Fall um ein Kalkül oder eine Pose, sondern um eine gewisse Heimtücke, die der der authentischen Haltungen und Gesten der Dadaisten keinesfalls unähnlich ist. Wo die Mehrheit von uns schon beim Betrachten des Films *Blair Witch Project* vor Schrecken erstarrt, gebigt sich Girsy nach Einbruch der Dunkelheit in den Wald, um den Ort zu suchen, an dem nach einer alten Legende der Geist eines kopflosen Ritters erscheint. Worttreue als Methode.

Alena Anderlová (1977) se po absolutoriu pražské AVU (1999–2005, Ant. Střížek, Michael Rittstein) vrátila do rodných Klatov. Spolu s několika dalšími malíři (Igor Grimmich, Lukáš Miffek, Karel Jerie) zastupuje určitou figurativní linii současné mladé malby spojenou s tendencí k vyprávění a groteskní nadsázce, kterou podchytily výstava Normální malba v pražském Mánesu v roce 2009. Také její obrazy mají zvláštní dynamiku. Uvolněným rukopisem vytváří dějové situace – někdy zcela realistické, jindy posunuté ad absurdum – založené na konfrontaci postav, zvířat či dopravních prostředků. Tato stále se opakující motivická trojice určuje její obrazový svět; naopak prostředí je tu většinou jen lehce naznačeno detaillem architektury, silnice nebo několika stromy, což jejím obrazům dodává zvláštní neskutečnou atmosféru. Její příběhy jsou často mírně rozostřeny, jakoby zahalený v mlze, případně se odehrávají v temném lese nebo v noci. Důležitou roli v nich pak hraje světlo, ať už v podobě záblesku či prudkého nasvícení. Není divu, že příznačným typem oné konfrontace je oslnění, nejčastěji zvířete „zasaženého“ reflektorem automobilu či jiného dopravního prostředku. V těchto případech jde o zástupné symboly dvou světů, racionálně technického, k němuž patří i prvek umělého světla, a pudově zvířecího, spojeného právě s nocí, do níž se světlo zařezává. Zároveň je rozostřeným symbolickým prvkem vyjadřujícím vzpomínku, která v sobě vždy spojuje reálné a imaginární. To platí i o posledním cyklu, který je základem chebské výstavy, v němž se autorka zabývá světem pouťových atrakcí. Podle jedné z nich, která má přímou vazbu na Klatovy, jsme ji i nazvali. Haligali je specifická forma kolotoče, kterou na přelomu 60. a 70. let zkonstruovala místní proslulá kolotočářská rodina. Haligali se sice na jejich obrazech zřejmě neobjevuje, v magické slovo však okamžitě evokuje vzpomínku na nezaměnitelnou atmosféru dřívějších dob, ať už autoréka mladí, jakž takž vydáme i v jiných obrazech.

Alena Anderlová (1977) kehrte nach der Absolvierung der Prager Kunstakademie (1999–2005) ins heimische Klatovy / Klattau zurück. Sie vertritt eine bestimmte figurative Linie der zeitgenössischen jungen Malerei mit einer Tendenz zum Erzählen und zur grotesken Übertreibung. Auch ihre Bilder besitzen eine eigenartige Dynamik. Mit einer lockeren Handschrift stellt sie Handlungssituationen dar – manchmal völlig realistische, einandermal ad absurdum geführt –, die auf einer Konfrontation von Gestalten, Tieren oder Verkehrsmitteln beruhen. Diese sich ständig wiederholende motivische Dreieheit bestimmt ihre Bilderwelt; die Umgebung wird hier dagegen meistens nur leicht angedeutet durch ein Architekturdetail, eine Landstraße oder einige Bäume, was ihren Bildern eine ungehörige unwirkliche Atmosphäre verleiht. Ihre Geschichten werden häufig leicht unscharf dargestellt, als wären sie von Nebel verhüllt, oder als spielten sie sich in einem dunklen Wald oder in der Nacht ab. Gleichzeitig ist diese Unschärfe ein symbolisches Element, das eine Erinnerung ausdrückt, die in sich immer Realistisches und Imaginäres verbindet. Das gilt auch für das Herzstück der Ausstellung in Cheb, ihren letzten Zyklus, in dem sich die direkteste Verbindung mit der Welt der Kirmesattraktionen befasst. Nach einer dieser Attraktionen, die eine direkte Verbindung zu Klattau hat, haben wir die Ausstellung auch benannt. Hullygully heißt nämlich auch eine besondere Art von Karussell, die an der Wende der 1960er und 1970er Jahre von einer berühmten Karussellbetrieberfamilie aus Klattau konstruiert worden war.

